

Příprava očkovacích koncentrátů dřevokazných hub

Materiarum concentratarum ad inoculationem fungorum lignobioticorum fabricatio

Dr Melanie Felklová

(Z ústavu pro fyziologii rostlin přírodovědecké fakulty MU v Brně)

Zemědělská věda staví do popředí otázky obohacení půdy o živiny, které jsou každoročně kulturními a užitkovými rostlinami z půdy odčerpávány. Jedná se především o zajištění dostatečného množství minerálních a organických substancí v půdě. Organickou složku půdy tvoří humus, který je možno získat mimo jiné také vhodným kompostováním rostlinného odpadu, jenž zůstává mnohdy nevyužit. Humus je vysoce ceněnou součástí půdy a tvoří se cestou složitých biochemických přeměn (K o n o n o v a 1951, D r a g u n o v 1951). Velké množství humusu tvoří se stále činností mikroorganismů, nižších a vyšších hub, rozkládajících rostlinné zbytky jako listí, slámu a pod. Mezi houbami nacházíme také takové, které speciálně napadají těžko rozložitelné lignocelulosity, mnohdy ve velkém měřítku. Jsou to dřevokazné houby. Rozklad lignocelulosity má pro tvorbu humusu nemalý význam, neboť teprve na základě rozkladu ligninu a celulosity je uskuetečňován koloběh N a S v půdě (Č a s t u c h i n, 1952). Půdní humus se netvoří pouhým štěpením ligninu nebo celulosity na jednodušší organické látky, jak předpokládá ve svých pracích W a k s m a n (1936), ale vzniká složitými biologickými pochody, kde jsou za působení metabolismu půdních organismů syntetisovány složité organické řetězce (K o n o n o v a 1951, T j u r i n 1951).

Dřevokaznými houbami jsou lignocelulosity rozkládány velmi energicky a jejich činností jsou stále působeny dosti značné škody v lesích, sadech i na stavebním dříví (B a s o v 1948, C a r t w r i g h t & F i n d l a y 1946, G o l d i n 1951, J í r ů 1951, R y p á č e k 1952, F a l c k 1909, 1912). Zároveň rozkládají i lignocelulosní odpad a umožňují růst nových lesních stromků na humusové půdě, kterou svoji činností připravily (L a š t ů v k a—C h a l u p o v á 1953). Právě této činnosti dřevokazných hub je nutno si všimnout a snažit se ji ekonomicky usměrnit. Při kompostování se k tomu naskýtá vhodná příležitost. Komposty mají zvláště pro zahradnictví velký význam. Lze v nich jednoduchým i kontrolovatelným způsobem řídit charakter rozkladu a vhodnou volbou materiálu získáváme poměrně snadno organické hnojivo se specifickým obsahem určitých humusových látek. Za tím účelem je nutno vpravit do kompostu vhodný mikroorganismus, který by takovému rozkladu napomáhal. Jednou z forem, kterou můžeme s dobrým úspěchem použít k očkování kompostu, jsou očkovací koncentráty.